

310421 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

జన. 8 } ఔన్నత్యము 1921 వ సం. డిశంబరు నెల 15 తేది గురువారము } No. 212
సంపుటము. ౮ } దుర్బితా ముసంవత్సర మా గ్లశిర మా సకుద్ధపార్థ మింగి } సంచిక. ౨౧౨

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషనరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

బ్లాక్ స్టాను నూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంలినిలానము, ఎంజిను మరదాసు

లైనుబీచ్,

మార్షల్ నన్ను అండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినీరులు

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడా మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-4 0-12-0

తామరలైలము

కచ్చి 1-4 0-6-0

వండ్ల పొడి

కచ్చి 1-4 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి మదరాసు,

“కత్తికట్టలు”

వెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగనైసవి. 1-3 రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చులు వేరే.

మలయువారు అర్ధరత్నం ఒకరూపాయి

అడాన్సు కంపనలను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండు కో,

కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరి జిల్లా)

కొత్తగ్రామం అడ్రెసు: “ఇంద్రప్రస్థ” పెద్దాపురం.

ముఖ్య గమనింపు

యోగ్యతాపత్రములు

2042

(5) రెనాల్స్ డిటెన్షన్, దుర్గా మెడికల్ హాసువారి ను రెనాల్స్ ఉత్పత్తి ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవరియాయెను.

శేషాత్

14-5-22

రాజానరేంద్ర

సర్ ఇంగ్ లెఫ్ శేషాత్

ఆరోగ్యములకు

ఒక మార్గము

219

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకని గ్రహమాత్రలను

సేవించిన చాలు.

జాబితలు వ్రాయవారికి ఉచితము.

త్యరకుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆతంకని గ్రహమాత్రలను, 28 బ్రాడ్వే మదరాసు.

స్వ రాజ్య గ్రంథములు

నూతన ప్రచురణములు

- (1) చిత్తరంజనదాసు జీవితము 0-4-0
(ప్రస్తుతము కారాగృహమున నుండునది కారాగృహము అధ్యక్షుని జీవితము రచయితముగ వ్రాయబడినది.)
- (2) లాలా లజపతిరాయి జీవితము 0-6-0
(అమృత నున్నది.) మీ ఆర్థికము కంటే పంపుడు.
- (3) మహమ్మదాలీ జీవితము (అమృత నున్నది) 0-6 0
- (4) భారతవిజ్ఞానరహస్యము 0-8-0
వాక్యనిగారి గ్రంథమునండి ఆంధ్రీకరణము. భారతీయుల వైభవము, మహాత్మ్యము, ఆధ్యాత్మికశక్తి, నిరుపమానవిజ్ఞానము వాక్యనిగారిచే అద్భుతముగ వర్ణింపబడినది.
- (5) ఆరోగ్యసాధనము మహాత్మా గాంధీ విరచితము 0-8-0

ఇండియా ఏజన్సీ బీరో, ట్రిప్లికేను, మదరాసు.

నోటిసు

బెజవాడయొక్క మున్సిబు కోర్టులో

చిట్టూరి రామకృష్ణయ్య-వాది.

వీరసోమేశ్వర రయినపల్ మేనేజరు, ప్రతివాది రామచంద్రరావు

ఈనెంబరు ప్రతివాదిమీద వాదిరు 47-0-0 అక్క-పుంటు మీద S. C. 380/1921 దావా వెయ్యగా ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు నోటీసు చేయించినను పుచ్చుకొనక తప్పించు కొనుచున్నాడు. తిరిగి దావా 22-12-1921 తేదికి నోటీసు కొరకు వాయిదా అయ్యున్నది. గనుక ప్రతివాది ఆరోజుకు 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరు కానియెడల యెక్కుపార్తి చేసి డిక్రీ యివ్వబడును. ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

C. S. Narayanan, urty Garu,

(3294)

వాది చకోలు.

నోటిసు

నెల్లూరు జిల్లాకోర్టువారు చేసిన 28-11-21 తేది ఉత్తరువు ననుసరించి వెంటటగిరి ధర్మశాల (Poor Trust House) విచారణకర్తలు నెల్లూరు జిల్లా, రావుల తాలూకాలో నుండు కలిచేడు గ్రామము గుత్తను, నదరు గ్రామములో నుండు అగ్రహారముగనుల గుత్తను ప్రత్యేకముగాను, 1922 సం॥రం జనవరినెల 1-వ తేది సోమవారం వె.కట గిరిగో బహిరంగ ఏలమువేసి విక్రయింతురు. వివరములు తెలియగోరువారు విచారణకర్తలకు వ్రాసివ తెలుపబడును.

విచారణకర్తల ఉత్తరువు ప్రకారం
వి. శ్రీనివాసాచార్యులు,
సహాయునివాసు, వేంకటగిరి సంస్థానం.

జాతక రత్నము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టినతేది వేళ మున్నగునవి లేకపోయినచో ఫలితములను కాలక్రమము రీతిగా నోటిసు సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీరూ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
ఖింజోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

ఇమిటేషన్ రోల్స్ గోల్డు అనగా సీమ బంగారముతో చేయబడిన గజ్జల ఒడ్డాణంపై చెప్పిన ఒడ్డాణమునకు మకము నందు లక్షీయము కేండు ప్రక్కల చిలకలు చెక్కబడి బహుముందరముగా యుండును. చూచిన వారికంద్రుడు రు 200 లు మదింపు కలదిగా తోచును. మొదటి తరగతి పెన్సెలు రు 6-0-0? చి.పె. రు 5-0-0 రెండవ తరగతి పెన్సెలు రు 3-0-0 చి.పె. రు 2-8-0 యింకా అనేక సామానాలు మానద్రునున్నవి. కావలసిన వారు ఆర్డరు చేసి తెలియజేయవచ్చును.
కో. దొరసామిమొదలి అందు కంపెనీ,
నెం. 1/23 క్రైస్తవ మొదలిపేరి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర

అనహాయోద్యులారా!

క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ 108, 144 సెక్షనులక్రింద మీరైన నోటీసులు జారీ చేయబడుచున్నవి కదా! మీ రాసెక్షనులను చూచియున్నారా? లేకున్నను మద్రాసు పైలాఫూరు విక్టోరియా డిపో వారికి వ్రాసి తెనుగు క్రిమినల్ ప్రొశీడర్ కోడ్ ను తెప్పించుకొని చదువును. వెల రూ. 6-0-0.

చందనాదివటి

- చందనాదివటి:- ప్రమేహరోగములను బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- శ్వాసరొగములను (సెగ) రోగమును అతితీవ్రముగా బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- మూత్రనాళములోని వ్రణమును బోగొట్టి మూత్రము బారీయగునట్లును మంట లేకుండచేయును.
- చందనాదివటి:- మూత్రాశయమునకు బలము గలిగించును.
- చందనాదివటి:- స్త్రీలకు ప్రాప్తించిన శ్వాసరొగములను (సెగ) రోగమును బోగొట్టును.
- చందనాదివటి:- స్త్రీలకు దైవికముగా వచ్చే యెర్రకునును, తెల్లకునును రోగములను బోగొట్టును.
- 25 మాత్రలు వెల రూ 1.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హరిన్ రోడ్డు,
మాంటురోడ్ - మదరాసు.
(గురు)

వనోపదిసరస్వతి

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క తక్కువతనము బోగొట్టుటయందు శేషస్థితి గాంచినది. ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఏచ్చటివైనను రహస్యముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము వి. డి. సావంత్.
నెం 144 ఫస్టవాడి బొంబాయి.

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

అక్కిడుగ్రామముననుబు మహ్మద్ ఉజేదుల్లాసాహేబు గారు అనహాయోద్యమము ననుసరించి తమవనికి రాజీనామా నొసంగిరి.

శేకురులో 10 తేదిన నూర్యదేవర సుబ్బారాయుడి గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరుపబడి కాంతి సైన్యము నెలకొల్పబడినది.

తణుకుతాలూకా ఉంగుటూరులో కొప్పరపుసోదరులు అనధానమొనర్చిరి. పొరుగు వారిని నుటపదార్థతో సత్కరించిరి.

తణుకుతాలూకా జలగంవారిఖండ్ర కరణం దినవహి లక్ష్మీపతిగారు అనహాయోద్యమము ననుసరించి తమవనికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

నెల్లూరునందు జరిగిన సహ్యాసభలో మహాపా ధ్యాయ వేదము వేంకటరాయ కాశ్మీగారికి అభినవ మల్లినాథ యను చిరుదము నొసంగినటులు తెలియచున్నది.

గుంటూరుజిల్లా నక్కారావుపేట తాలూకా నాదెండ్ల గ్రామములో దుర్మతినామసంహార కాత్రిక బగి ఆదివారము రోజున వేళయ సభా తీర్మానానుసారము జాతీయ కళాశాల స్థాపించబడినది.

చీరాల పేరాలవారి సహాయార్థము కృష్ణాజిల్లా కొత్తూరు పొరుల నుండి 142 రూ॥లు వసూలు కాబడి, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయసంఘ కార్యదర్శిగారికి పంపబడినట్లు కొత్తూరు నుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

శేపల్లిగ్రామములో యీనెల ౧౨ వ తేదిన బహిరంగ సభ యొకటి జరుపబడి, ౨౧ మంది సభ్యులతో కాంతిసేన స్థాపించబడినది. శ్రీయంత బాలిశెట్టి వీరాంజనేయులుగారు సేనానాయకుడుగ నెన్నుకొనబడినది.

౧౧-౧౨-౨౧ తేదిన శేకురులో అడుసుమల్లి కొటయ్య గారి అధ్యక్షతక్రింద కాంతిసైన్యములో ప్రతి భారతీయుడును తేరుట ముఖ్యవసరమని వాశిరెడ్డి భద్రయ్యగా రుపన్యసించిరి. తమవకి ౨౧ మంది సంతకములు చేసిరి.

తెంగళూరు షరవరంబున సుమారు రెండుది దినములనుండి దక్షిణహిందూజేశ కతియుగభీములగు రాజారాంగారు తమబా హుబలప్రదర్శనంబులతో బురజనుల నాహ్లాద మొందించుచుండిరి. ఆంధ్రజేశవాసులగు సరస్వతీ భాయి, అను బాలికామణి తన శరీర వ్యాయామనిపుణ్యముచే జనుల నాశ్చర్యంబుధిని తేల్చుచున్నది.

తామ తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు హిందీ క్లాసులు యేర్పాటుచేసి గ్రామములో నెలరోజులగా బోధచేయించినారు. మూడు 7-8 క్లాసులు యేర్పాటుచేసి, అన్నితరగతులవారికి హిందీ నేర్పబడుచున్నది. మూడు 100, 120 మంది నేర్చుకొను చున్నారు. అందు బాలికలకు ముఖ్యముగా వేరు క్లాసులు జరుపబడుచున్నవి. పాఠకులు చాలాభగ్దగా నేర్చుకొను చున్నారు. అలహాబాదునుంచి వచ్చిన హిందీ యుపాధ్యాయులు ఇప్పటివరకు, చాలాభగ్దతో పనిచేయుచున్నారు.

ఆంధ్రులకు మివాతుని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రులెల్లరు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెన."

- మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయుడు. తక్షణ శుభ్ర కములగున వ్రాయుడు.
- ౧. రాష్ట్రభాషాబోధిని (తెనుగు లిపి) మహాత్మాజీయొక్క సీరికలది. 0-౬-0
- ౨. రాష్ట్రభాషామంజరీ 0-౨-0
- 3. హిందీభాషాబోధిని 0-౨-0
- ౪. మొదటివాచకము తెనుగు అర్థముసహా 0-౪-౬
- ౫. రెండవవాచకము టిప్పణముతో కూడా 0-౫-0
- ౬. శుభేశికాసము అర్థముసహా 0-3-0
- హిందీప్రచారకార్యాలయము,
(3279) ౧౧3, లిగ్ స్ట్రీట్, ట్రిప్లికేను, మదరాసు

ప్రకటన.

(3298)

మౌ. రా. రా. శ్రీ, ముత్యం దానిని జేవదాసుగారు, సర్కారులో నొకయుద్ధోగము నొక్కొక్క దానివలన యిండియన్ క్రిస్టియన్ కాన్ఫెరెన్సు (మధ్యజిల్లాలు) లో ఖాళీ కడిన సాంఘిక నొకని నియమించుకొరకు, చెన్నకట్టణం చట్టములు యేర్పరచు సభయొక్క మెంబర్లు, నియమించుటకు యేర్పరచబడిన చట్టములను చేసిన 1 లో నెక్స్ట్ లో కనుపరచిన 3 (1) నిబంధనలో నిర్దేశించిన ప్రకారము, నేను యీ దిగువ కనుపరచిన తేరులను, జాగాలను, మరియు నియమనయందు యనేకవిషయములు యేర్పాటుకొరకు, నిర్దేశించెదను.

జాతి వివరం.	నియమించిన పరిమిత పరిమిత	తేదిల జాగాల వివరము.		మొత్తం యెత్తుకొనుట	మొత్తం లెక్కించుట
		(a) నియమించుటకు రావసినది.	(a) నియమించిన వారి మొదటిజాతి తా క్రమము చేయవలసినది.		
		(b) నియమించిన వారి మొదటిజాతి తా క్రమము చేయవలసినది.	(b) నియమించిన వారి మొదటిజాతి తా క్రమము చేయవలసినది.		

చెన్నకట్టణం చట్టములు యేర్పరచు సభ.

హిందు కుటుంబము (మధ్యజిల్లాలు)	ఒకరు	1922 సం॥ జనవరి 4 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	1922 సం॥ జనవరి 11 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	1922 సం॥ జనవరి 18 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	1922 సం॥ జనవరి 25 నుండి - బుధవారము 12 వరకు
		(a) 1922 సం॥ జనవరి 4 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	(b) 1922 సం॥ జనవరి 11 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	(a) 1922 సం॥ జనవరి 18 నుండి - బుధవారము 12 వరకు	(b) 1922 సం॥ జనవరి 25 నుండి - బుధవారము 12 వరకు

రిజిస్ట్రేషన్ పరిమిత	పోలింగు పరిమిత	నియమించిన వారి ఆఖరు జాతి తాలో ప్రచురించబడిన పోలింగు టైమ్ లు	ఇప్పుడు పోలింగు జరుగబోవు ప్రకారము.
చెన్నకట్టణం	1 మొదలుకొని 4 డివిజన్ లు	సెయింట్ ఫీట్ చర్చు న్యూకట్టణములు	కార్పరేషన్ మాడల్ మార్కల్ సిమెంట్రీ డివిజన్
డివిజన్	20 నుండి 23 డివిజన్ లు	సెయింట్ ఆంగెలోని న్యూకట్టణములు	గొయ్యతోపు బల్లారి తాలూకా కచ్చేరి
బల్లారి మునిసిపాలిటీ (బుల్లారి)	I, IV, V, VI వార్డులు	రాణేశ్వరము పాత తాలూకా కచ్చేరి కొత్త వాణిశ్వరము కొలు బజారు	
కడప డివిజన్	2, 4 నెంబర్లు	వటూరు, ఖాజీపేట	ఖాజీపేట
రాజంపేట డివిజన్	5, 7 నెంబర్లు	కల్లు రాళ్లపల్లి పోరుమామిళ్ల	పోరుమామిళ్ల
డివిజన్	15, 16 నెంబర్లు	బంటిమిట్ట సిద్ధవట్టం	సిద్ధవట్టం
రాయచోటి డివిజన్	1, 5 నెంబర్లు	పులివెందల, అగడూరు	పులివెందల
జమ్మలమడుగు డివిజన్	4 నెంబర్లు	ప్రొద్దటూరు, ప్రొద్దటూరు మునిసిపాలిటీ	ప్రొద్దటూరు
డివిజన్	6, 7 నెంబర్లు	తంగటూరు, దువ్వూరు	దువ్వూరు
డివిజన్	8, 9 నెంబర్లు	బంటిమిట్ట, మైదూరు	మైదూరు
డివిజన్	15, 16 నెంబర్లు	ముద్దనూరు, కొండాపురం	కొండాపురం
కడప మునిసిపాలిటీ		3 వ వార్డు మార్కెట్టు	కడప మునిసిపల్ ఆఫీసు

మద్రాసు 12-12-1921

J. T. Molony,
మద్రాసు కలెక్టరు,
రిటర్నింగు ఆఫీసర్.

వృత్తాంత లేఖలు

విజయనగరము
(ఒక విలేజ్ లోనుండి)

డిసెంబరు 12:—మాపురమున కాంతి సేనాపతి స్థానిక బాతీయోపసంఘమువారు ప్రబలమైన ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. స్వచ్ఛంద సేవకులగు కేరళకు చాలమంది కరువావ ములను రిలీఫ్ చేయించుచున్నారు.

ఇచ్చట కాంగ్రెసు కార్యాలయమున శుద్ధస్వతంత్రములు లేమాలై, సరసమైన ఫలక పురజనులకవ్యవహారును సుమారు 200 రాటములు స్వరాజ్య ప్రయత్నమువారి పురమున వీడలకు పంచివెట్టి, వారిచే దారము తీయించుచున్నారు.

పా మి డి
(ఒక విలేజ్ లోనుండి)

డిసెంబరు 12:—ఈ నెల 11 వ తేదిన శ్రీయుత కల్లూరు సుబ్బరావుగారు అనంతపురమునుండి బల్లారి శ్రీకృష్ణ జన్మమందిరమున కరిగెదరని తెలిసి రాత్రి 10 గంటలకు రయిలుపైవకకు కొందరు పౌరులు పూలహారములు వైకొని వనిరి.

పోలీసువారు శ్రీ సుబ్బరావుగారికి కుసుమహారము నమ్ర గావించడము తమ గౌరవమునకు భంగకరమనియు కావించగూడదని చెప్పగా బు. అ. కృష్ణయ్యగారు జేకాభి మానులగువారిని గౌరవించు బాధ్యత ప్రతి భారతీయునకున్న స్వతంత్రత కలదని నుడివి పుష్పహారము నొసంగిరి.

క. సుబ్బరావుగారు దౌర్జన్యరహిత్యమును గురించియు ప్రభుత్వోద్యోగులచర్యలను గురించియు కృష్ణజన్మస్థాన మహిమను గురించియు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ రాజకీయవిధానము ననుసరించియు అతిగంభీరముగ 15 నిమిషముల కాల ముపన్యసించిరి.

నెల్లూరు
(స్వతంత్ర విలేజ్ లోనుండి)

డిసెంబరు 13:—వెంకటగిరి సబ్ మాజిస్ట్రేటు వారు 144 సెక్షన్ క్రింద, గంపలగుడెం కమారకాచాగారి సత్తిమణి సోదరులును, వెంకటగిరి కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు నగు కళ్యాణరావుగారిలపైను, రామదండుస్థాపనార్థమే పని చేయుచున్న గుంటూరువాస్తవ్యులగు పత్రి శ్రీనివాసరావు, అధరాపురపు వాసుదేవరావు గారిలపైను, నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు ఆరూరు సుబ్రహ్మణ్యం శేషూరు కాళువయ్యగారిలపైను, వెంకటగిరి తాలూకాలో రెండు నెలలకును మాట్లాడరాదని యుత్తరువు జారీచేసిరి.

నిన్నటికోజున శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీకాయమ్మగారు మాయూరికి వచ్చిరి మాజీ జైలునందున్న దేశభక్తుల దర్శించి వారికి ప్రోత్సాహమొసగి జైలునుండి విడిచి రిలీఫ్ చేయమనా మృదీయ శ్రీలంకలోను పురమంజిరావరణమందలి నెల్లూరు పుర మహాజనసభలోను నుపన్యసించిరి. వీరినినుగ్గురు సి. వి. డి సోలీసువారు వెంటనంటి తిరుగుచున్నారు. ఇందులో నొకడు తనవనియొక్క నీచకృత్యమున కష్టమును గ్రహించి లక్ష్మీకాయమ్మగారి సముఖమున నేడ్చెను.

నంద్యాలలో యిదివరకు ఎల్లకూరి ఎల్లయ్య శ్రేష్ఠిగారిచే ఏర్పరుపబడిన 'తిలక్ నేత్రపరీక్షమాలయము' గాక, మరి యొకటి రాజకీయ నిష్పంధితులయిన దేశీయ నాయకాగ్రములు లగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగార్ల యొక్కయు, లాలా లశపతి రాయగార్ల యొక్కయు గౌరవాధ్యక్షుగ, మన్నన చల పతి రావుగారి ప్రోత్సాహమున మారతముగ నెహ్రూలాలావస్త్ర కర్మాగారము నెలకొలుపబడెను. వివిధవస్త్రములు బాహాటముగ నేయుటకు ఆవుపులరు.

అనుకమునకు సిద్ధము

అన్ని విధముల ఫోటోయిక్ పేనాలు చతురైన ధరలోనున్నవి. స్వస్థపణముటకు ఈ తిరు. గమన శుద్ధ ఆయుర్వేదకౌశలము కోగిల కిలోష్టము లెచ్చు తగ్గుల తెలివెడి అర్థ నిమిష తెర్వామిటదు:—ఒకటికి రూ 1-8; 3-3 రూ 4; 6-3 ,, 7-8; 12-3 ,, 14.

లక్ష్మీనరసింహ చిత్రరంగుల పటములతోటి గల 1922 సం॥ క్యాలెండర్లు 20" X 10" కొలత గలవి అణాలు 10. ముందు వైకము పంపవలెను.
1. స్వరాజ్యగీతములు (తెనుగు) అణాలు
2. స్వరాజ్యమే కరణ్యము (తెనుగు) ,, 8
3. హైందవ స్వరాజ్యము (తెనుగు) ,, 10
కె. జెగదీశన్ అండు కో, తిరుచిత్తూరు, మదరసు.

జాబులు

కోరనిసహాయము

ప్రభుత్వము మన సహకారము గోరుచున్నది. మనకదాని యందు నిత్యాసము వ్యక్తము లేకపోవుటనే సహాయమును నిరాకరించుచుంటిమి. కాని పాపము ప్రభుత్వముమాత్రము మనకు కోరకండగనే సహాయ మొనర్చుచున్నది. ఇంతవరకు ప్రచారమునకు ఒంటరిగ బోవు నుండేదివాడను. ఒక మాసము నుండి గన్న మెంటువారు నా కొక పోలీసు బంట్రోతును జత నుండి గన్న మెంటువారు నా కొక పోలీసు బంట్రోతును జత పరచిన నేచటికి బోయిన నచటకు బోకలసినదిగా నాజ్ఞా పించిరి. ఇకవిదా త్రోవయ్యెను నా కేలాటి చోరభయ ముం డదు ఆహా! ఏమి! ప్రభుత్వమున కింత యవ్యాజకరణ! వంద నముల జేయవలెనా? లేదా?

రొయ్యూర్ అచ్యుతరామ్

గ్రామాద్యోగులు రిపోర్ట్ రగుట.

నెల్లూరుజిల్లా ఉపయగిరి తాలూకా తహశీల్దార్ నదరు తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు గ్రామకరణముల యిండ్లలో అన్నము పెట్టగూడదనియు బసయ్యోగూడదనియు వారు గ్రామమునకు వచ్చినది మొదలు చరియెక గ్రామమునకు వెళ్లువంతవరకు వారు చేయుదానిని తనకు రిపోర్ట్ చేయవలసిన దనియు, అట్లు చేయనియెడల తమనాకర్లు దక్కవనియు, నుత్త రపు చేసిరి. ఈవుత్తరపువు పూర్వము కరణములు గ్రామ మున సులులు ప్రచారకుల బోధను విభయపడుచుండెదవారు. ఈ యుత్తరపు అయిన మొదలు గ్రామాధికారు నిష్పయముగా మహాత్ముని యాపదేశములను వినుట సంప్రాప్తమైనది. పాప మీగ్రామాధికారు ప్రచారకులు చెప్పినదానిని రిపోర్ట్ చేయు టకు చేతగానందున ప్రచారకులే రిపోర్టును తయారుచేసి యిచ్చు చున్నారు.

గుంటూరు వెంటటనుబ్బయ్య

ఆంధ్ర గ్రామపాలకులకు విన్నపము

సోదరులారా! మనలో కొందరు గ్రామపాలకులు, తమ ఆత్మగౌరవమును రక్షింప దలచుకొనియు, ప్రజాక్షేమము గోరి యు, అభిలభారత జాతీయోపసంఘమునారి ఆజ్ఞానుసారం తాము ప్రభుత్వసేవ మానుకొన్నా మని రాజీనామాల బంపు చున్నారు. ఇదియంతయు సమంజసమును ధర్మమునై యున్నది. ఇట్టి మార్గము నవలంబించి రాజీనామా లిచ్చువారి నెవరిని అభ్యం తరపెట్టుటకు సాంఘిక లెవరికి బాధ్యతలేదు. ఇది పరమో త్యక్తమైన మహాకార్యము ఈవద్దతి గాక, ఆంధ్రమండలముల తృతీయసభవారు, చేసిన 3 వ తీర్మానానుసారముగా, ప్రభు త్వసేవను మానువారు, ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా రాజీనామాల నిచ్చుటవలన, సంఘమునకు, ఉపకారి కాకపోవుటయే గాక, ప్రభుత్వమువారి చిక్కులకు లోనై అనేక కష్టములకు పాల్పడ వలసినవచ్చును. గనుక, ఒక తీర్మానాని, తాలూకాగాని, మొత్తం ఉండరు గ్రామపాలకులు, (అధిక సంఖ్యాకులు) వొడం బడిక చేసికొని, ప్రభుత్వమువారికి యెట్టి సహాయమునుగాని, చేయుట మానవలెను. ఇంతవరకు రాజీనామాలు ఇచ్చిన వుత్సా హవంతులు ప్రతిగ్రామము తిరిగి తన కట్టుబాట్లు చేయవలసిన కార్యభారము వారియందు గలదు. తా మొక్కచే తమగౌరవ ముల నిల్పుకొని, సాంఘికల దుస్థితిని తలపోయకుండుట, పాప కరమని విన్నవించుచున్నాను. ఉపేక్ష చేసినవో గ్రామపాల కులలో జీవము నశించినదని చెప్పవలసినవచ్చును. కాలము బహు చిత్రగతిని పడుచున్నది. ఇట్టి తరుణమున, "గ్రామపాలకులు" మేల్కొంచునవో అధోగతి పాలు గావలసినవచ్చును. ఈ సత్యమును గమనించి, ఆంధ్ర గ్రామపాలకు లెల్లరు, వెంటనే కార్యోన్ముఖు లయ్యెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

మాచిరాజు రామమూర్తి

గుంటూరుమండల గ్రామపాలకసంఘము, కాన్యకర్పి, గుంటూరు, 9-11-21.

ఆంధ్ర దేశము-హిందీప్రచారము

ఆంధ్రదేశమునందు హిందీప్రచారము దినదినాభివృద్ధి జెందుచున్నదిని యెల్లఁకును తెలిసినవిషయమే. ఆంధ్రదేశములో ప్రతిపట్టణమందును ప్రతిగ్రామమునందును వివిధిగా హిందీప్రచా రము చేయుటకు వెక్కిరింపి ప్రచారకులు కాలసన్నియున్నారు. మహాత్మాగాంధీగారును ఆంధ్రదేశములో 3 సంవత్సరముల లో ప్రతిమానవుడును హిందీభాషలో మాట్లాడగలగత్తే సంపా దించుటకు ఆంధ్రు లెల్లరు ప్రయత్నించవలసినదని నొక్కిచెప్పి

యున్నారు. ఇదియును ఒక ముఖ్యవిషయముగా నెంచి ఆంధ్ర నాయకు లందరు కృషిసలుపవలసియున్నది. హిందీప్రచారము నిమిత్తం యిప్పటికి చెన్నరాజధానియంతటను చెన్నపట్టణ ములో ఒక హిందీ కేంద్రస్థానకార్యాలయ మొకటి యుండి యున్నది. అది తమిళ, ఆంగ్ల, నుశ్యయోగ మాడుప్రాంతములకు కలిపి పనిచేయుచున్నది. అందువలన పని సరిగా జరుగుటలేదు. మొదటికేషయము యీమధ్య హిందీమొదటిపరీక్షలు జరిగెద మని మొదటప్రయత్నించి యెచ్చట యేసెంటరులో యెప్పుడు జరుగునది సరిగా ప్రచురించియుండలేదు. మరియు ప్రచురించిన తాళిఖులు మార్చి రెండుమాడు ప్రయోజనములు ప్రచురించినారు. రెండవ విషయము చెన్నపట్టణమునకును ఆంధ్రదేశమునకును యెక్కువమార్గము యున్నది. ఇచ్చట యేప్రచారకుడు సరిగా పనిచేయుచున్నది ఆంగ్లములకు హిందీ భాషయందు యెంత యుత్సాహ మున్నప్పటికిని అట్టి విషయములు గ్రహించి తగిన యేర్పాట్లులు చేయుటకు వీలు లేక యున్నది. మూడవకారణము. మూడు ప్రాంతములకు ఒకడే కేంద్రస్థాన ముండుటనుబట్టి సరియైన జవాబుదారితో పనిచేయుచుండ నవసరము లేక నామకార్తము పని జరుగు చున్నది. కాన ఆంధ్రదేశమునకు వేరుగా ఒక హిందీకేంద్ర స్థాన కార్యాలయ మొకటి యుండుట ముఖ్యము. కాబట్టి హిందీభాషాభిమానులును ఆంధ్రనాయకులును యీ విషయ మును బాగుగా గమనించి అందితులు కలసి సభచేసి ఆంధ్ర దేశమునకు వేరుగా హిందీ కేంద్రస్థాన మొకటి ఆంధ్రదేశములో స్థాపించుటకు ప్రయత్న హిందీ సాహిత్యసమ్మేళన కార్యాలయవానికి ఒక తీర్మానము పంపించగలందులకు ప్రార్థించు చున్నాము. ఇచ్చట ఆంధ్రవిద్యార్థు లందరము కలసి ఒక తీర్మానము పంపుచున్నాము.

ఆంధ్రవిద్యార్థులు

రాజీనామా

గుత్తితాలూకాలో వసియేయుగాకి పుట్టురు మూ టుమూటకు వ్రాసికొన్నవని. అయ్యా! ఉపాధ్యాయుల చేత నము హెచ్చుచేయు విషయములో అధికారులు ఉపాధ్యాయుల మొదలు ఆలకించనందునను ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి గవ ర్న మెంటునవుకరు దావత్వముతో సరిపోల్చుచుండుటను బట్టి యీ స్వతంత్రతేవడమై ప్రభుకుట విధిక్రమము గనుకను 1-1-22 తేదీనుండి నావుద్యోగమునకు రాజీనామా నొసంగు చున్నాను. సదరుతేదీనుండి రాజీనామా అంగీకరించక పోయినను పని మానుకొనుచున్నాను.

12-12-21

సి. చిన్ననాగన్న

II

మహారాష్ట్ర రాజమండ్రి తాలూకా తహశీల్దారువారి సముఖమునకు.

రాజమండ్రి తాలూకా తుంగపాడు గ్రామకరణంగారి పట్టునున్న రామచంద్రపురం తాలూకా వోడవరం గ్రామ మున సబుగారైన జిక్కని వెంటటరత్నం చాదరిగారి పట్టునున్న ప్రభుత్వోద్యోగులు జరిపిన నిరంకుశాధికారచర్యలను బట్టి యీ ప్రభుత్వములో న్యాయాన్యాయవిచక్షణ గనుపించనందునను న్న- హిందూమతధర్మములకు వ్యతిరేకముగా యీ ప్రభుత్వ సేవజేయుట మహాపాతకమనియు రాజమండ్రిలో సమావేశ మయిన మూడవ ఆంధ్ర గ్రామపాలకుల మహాసభా తీర్మా నానుసారముగానున్న అభిలభారత కాంగ్రెసు తీర్మానాను సారముగానున్న మా గ్రామాద్యోగ పదవులకు యీ తేదీ నుండిన్ని ప్రభుత్వపక్షమున రాజీనామా నిచ్చినాము.

చిత్తరించవలెను.

మళ్ల వెంకట్రావు ఆక్కింగు కరణం వంగలపూడి, నీరు కొండ వెంకటసుబ్బన్న మునగలు వంగలపూడి, మద్దూరి సాం బయ్య కరణం సింగవరం, నీరుకొండ వెంకటరత్నం చాదరి ఆ|| మునగలు సింగవరం, పీసపాటి పుష్కరరామ్మి ఆ|| కరణం చిన కొండపూడి, కాండ్ల మూర్తి మునగలు చినకొండపూడి, మట్ల వెంకయ్య మునగలు సీతానగరం, మద్దూరి నరసింహం కర ణం గణుదేవపురం రాపాక, మగతడకల రామయ్య మున గలు గణుదేవపురంపాక వేలిడిమళ్ల శంకట్రాయుడు ఆ|| కరణం నల్లగొండ, బాపనమ్మపాలెం, కూచిపూడి బాపయ్య మునగలు నల్లగొండ బాపనమ్మపాలెం.

అంటరానితనము-గుంటూరునగలు

కొన్ని అసత్యవార్తలు

ఈనగర గుంటూరులో గతమాసము 26 తారీఖున పం దమహాసభయు 27 తారీఖున అస్పృశ్యనివారణ మహాసభ

యు. జరిగెనని మీ కందరికి తెలిసియేయుండును. కాని వాటినిజ స్థితిని కొందరు అమాయకులును, కొందరు అసత్యవాదులును జేరి మరుగుపరుచుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి అచ్యుత్రాహ్య ణులను కొంతమందిని బలవంతపెట్టి పంచములతో భుజించు వటుల చేసిరినియు ఇంకా ఏమోచేసి వర్ణాశ్రమధర్మములు చెరిచి రనియు మొదలైన దూషణలు చేయుచున్నారు. ఈ దూష ణలు నేను స్వయముగా యీ ప్రాంతములలో అనేకసార్లు విని చాల విచారించుట తటస్థించినది. చాలచుండికి అది సత్యము గాదని చెప్పియుంటిని. నిజముగా అచ్చట ఏ వర్ణమువారిని బల వంతపెట్టి గాని మరి ఏవిధముగాను పంచములతో గాని మరితర జాతులవాతోగాని భుజించునటుల ఎవడను ప్రయత్ని పం నే లేదు. అట్లు జరుగులేదు. ఇది అంతయు పనిపాటులు లేదని సోమరులు కలిపించుచున్నవిగాని నిజస్థితి అది యెంతయుత్ర మును గాదు. నిశ్చయముగా గాంధీమహాత్మునకు దేశీయ మహా జనసభకు అట్టి యభిప్రాయములుగాని నిర్బంధములుగాని వర్ణపు తలంపులు ఏమియు లేనేలేవు. అసలు వారి యుద్దేశ్యము ఏమ నగా యీ భారతదేశములో పశువులకంటె హినుముగా జూడ బడు చున్నటువంటివారను లెక్కకు కొన్ని కొట్లు జనసం ఖ్యగా నున్న యీపంచములలో జ్ఞానము కలిగించి వారి సంఘ ములలోనున్న దురాచారము అనగా కల్లు సారాయి మొదలగు నవి త్రాగుట చనిపోయినగొడ్డను కుల్లిపోయిన మాంసము తినుట మొదలైన దురాచారములు పోగొట్టి వారిని ఉద్ధరించుట, అందు వలన నీ హిందూమతములో తరతరములనుండి వీడించుచున్న అంటరానితన మనెడి పితాచమును నాశనముచేయుట అందువల్ల సకల జాతులవారు వికమత్యముతో నుండునటులు చేయుటయే వారి ఘనమైన ఉద్దేశ్యము. అంతేగాని హిందువుతములో వర్ణా శ్రమధర్మముల చెదరొట్టి అందులోనుండి బావుతనలెనని ఏమోతేమి, వర్ణాశ్రమ ధర్మములు చెడగొట్టుకొనే యిందు లోనికి దిగవలెనే మాట కేవలము హాస్యాస్పదము. అయినను మనము వర్ణాశ్రమధర్మములు పాటించుచు మనము ఒక్కటి గమనించవలెను. అదేమనగా; ఎవరివృత్తి వారిదే ఎక్కువ అనేమాట మరచగూడదు. ఎవరి వర్ణము వారిదే ఎక్కువ అనే మాటకూడ మరచగూడదు. అంతేగాని మేము బ్రాహ్మణులము లేక మేము శూద్రులము. ప్రపంచములో మావర్ణమే గొప్పది మావృత్తి గొప్పది అని ఏవర్ణములు ఏవృత్తి చేయువారును ఒండొ రులు ఒకరికొకరు కలహించుకొనకూడదు. మనమంతా ఒక దేశ స్థులము. అందరము ఒక హిందూ మతస్థులము. మనమందరము ధీ యీదేశజనని బిడ్డలము మన మందము అన్నదమ్ములము అనే మాటలతో దేశభక్తి గల్గియుండవలెనని కాని వేరు కాదు. అట్లుకాక ఒకరి కొకరు కలహించుకొనుచు నుండిన యీ దేశస్థులు అందరూ ఒకరిని ఒకరు చూచుకొనుచు గోళ్లు గిల్లి కొనుచూ కూర్చుండవలసినదే. అనగా కుమ్మరివారు కుండలు చేయరు. బైశ్యులు ఏవర్తకమును చేయరు. బ్రాహ్మణులు వివా హములు చేయించుట మొదలైన వాకివృత్తి చేయరు విశ్వబ్రా హ్మణులు మనకు కావలసిన వస్తువులు ఆభరణ తాళిబొట్టులు సహితం చేయరు. వేదేయ ఏవృత్తి చేయువారు ఆవృత్తి హినుని అది భునమని తేలువరకు చేయకుండిన వైనచెప్పింట్లు చేయవలసి వచ్చును. కనుక నే దేశములో వృత్తులు విధ్యలు కళలు నశించ కుండా వుండేందులకు మనపూర్వీకులు వర్ణాశ్రమ ధర్మములు ఆ కాలానుకూలముగా ఏర్పాటు చేసిరి. కనుక గాంధీమహా త్ముడును కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలుగు ను గావుననే వారు యిట్టి మతవ్యవహారములలో ఎంతవరకు కలగజేసికొనవలెనో అంతవరకే కలిగించుకొనిరి. కనుక యీ అంటరానితనము నశింప వలెనన్నప్పుడు వారిపిల్లలను మనము మనపిల్లలను వారు వివా హములు చేసుకోవలె నని తప్పకుండా ఒకరికొకరు ససంక్తి భోజనము చేసితిరవలె నర్థము ఏమాత్రమును లేదని చదువరులు గ్రహింతురుగాక. ఇందులకు నిదర్శనముగా ఒకటి చూపెదము. ఇప్పటికి కొన్ని వందల సంవత్సరముల క్రితమే శ్రీ రామానుజా ర్యులువారు డక్షిణదేశములో కొన్ని ప్రాంతములలో శంచము లను ఎట్టినిర్బంధములు పెట్టి దేవాలయములలోనికి రానియకుండ చేయరాదని తన కిష్టులకు బోధించి పంచములకు కొంతవరకు సాయపడినవా డయ్యెను. ఇప్పటికి ఆదేశములు అవిధముగా వాటిని దేవాలయము అతనికి రానిచ్చుచున్నారు. అతనిధనుగా ప్రస్తుతము శేశభక్తుడైన జగద్గురు శంకరాచార్యులు మొదలైన పెద్దలు దీని విషయమై అనుకూలముగా పోవేయుచున్నారు. వేదేయ గాంధీమహాత్ముడు నుడివినటుల ఎంతవరకు మన దేశ ములోనుండి అంటరానితనమును ప్రాబల్యమో అంతవరకును మనము అన్నివిధములా సీపడలో నుండెదము. మరియు స్వరా జ్యముకూడా రాకపోవచ్చును. మరియు ముఖ్యముగా అనాహంశ ము వచ్చినప్పుడు శాశ్వతమైన తిలకు గారు చెప్పినటుల మనము ఇయ్యవలసినవార్కి మాకుల్లు స్వాతంత్ర్యములు ఇచ్చి వారిని ఉద్ధరించుట మాని మాకు గవన్న మెంటువారు ఇంత ఇయ్యకలెను. అంత ఇయ్యకలెను కొండంత ఇయ్యవలెననుట మనకు అది ఏటి న్యాయమో పదువరులే గ్రహింతురుగాక.

పత్రి అనంతరావు.

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

నిరారణం నక్కరలేదు

లాలాజీని నిష్పందించిన పీడన పంజాబు యేమగును? పూర్వ బాగ్లోలై గార్లవై నేకము మోపబడెనే - ఆసాము యేమగును? అజ్ఞులలో కిలాఫతు కాంగ్రెసు కవిటీల అధ్యక్షులగు చాలానా మయనడిచును నిష్పందించితే అక్కడ యేమగును? ఇట్టి ప్రశ్నలు యేమగునో యేమగునో యని భయము జెందు వారగుచుందురు. ఇట్టి ప్రశ్నలును పింఛించుటచేత ఉద్యమము మరింత వృద్ధి పొందునని నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచుంటిని. ఈనిష్పంధముల వలన నిగ్రహము మరింత యెక్కువై రాష్ట్రములలో ప్రజలు తమతమ బాధ్యతల గుర్తించెదరని నేను తలంచెదను. ఇంతియకాక కాదీ యెక్కువ తయారగుననియు, విద్యార్థులలోను, న్యాయవాదులలోను యెక్కువ ప్రబోధము గల్గుననియు తలంచెదను. మనము స్వయముగ పరిపాలించు కొన దగినవారము గావలయు నన్నవో నాయకుల ధైర్యము మన కలవడ వలయును. నిష్పంధములగుడ మనము ఆభిప్రాయ గాంచవలయును. దాని తరువాత నైవో లాభములేదు. ప్రజలను నిష్పందించుకొలదియు లేదుచుండిలేని మరల ప్రభుత్వము వారు నిష్పంధిధానమునకే గడంగవలయును. బలపరచుకొనినై నాధాకపడి యుండుటచే వారికియే శరణ్యులును. అట్టి ప్రభుత్వము ఆరోజునకు జీవించి, యింకను నిష్పంధముల నే గావించుచు తమ ప్రాణము నిల్పకొనవలయును. ఎప్పుడైతే తమ బల ప్రయోగము వాచుకొనిన పనిని జేయలేదో అప్పుడు వారు అశక్తులగుదురు. నాయకులు వెదకినపీడన మనము వారలభావముల ప్రకృించి వారలవలన నే నడుచుకొనక పోయితిమేని వారల నగోచవరచిన వార మగుదుము.

* * * * *

సిక్కు హత్యలు

సిక్కు హత్యలు తమకు సంబంధించిన సమస్య నేగాక భారతసమస్యను గూడ పరిష్కరించుచున్నారు. వారిలో మంచి మంచి వారతదలును దేశమునకై తయారైతాము యజ్ఞ పశువులగుచున్నారు. ఒకరివెంట నొకరు యేమాత్రము నడిచప్పుడులేకుండ దౌర్జన్యము లేకుండ కారాగారములకు పోవుటను ఆద్యుతముగ గైకొనుచున్నారు. ఆద్యైహావాసములతో వారు శాంతముగ ప్రవర్తించిరేని వారు నిష్పంధియునుగ తమకు సంబంధించిన సమస్యనే పరిష్కరించు కొనుటగాక, భారతసమస్యను పరిష్కరించుటలోగూడ నెంతయో తోడ్పడిన వారగుదురు. భారతదేశవంతయు, సిక్కులలో గల్గిన యీ వ్యతిరేకమును యెంతయో యుత్సాహముతో గమనించుచున్నారు.

* * * * *

స్టోక్స్ గారికి బహుమతి

లాహోరులో స్టోక్స్ గారిని ఆరెస్టు చేసినని బొంబాయి వార్తాపత్రికల కేమియు తాకుండుట నాకు చిత్రముగ నున్నది. ఈవిషయమై నేను బ్రిట్యాను పత్రికలో వ్రాచితిని. అట్టి యుద్దేశము గలిగియు ఆరెస్టునుగూర్చి లెంతి యియ్యలేదని యూహింపబాలను. నాకు తోచినదేమనగా ఆరీస్తరుల ఆరెస్టు అప్పటివలె తంతివార్తలను పంపకుండ నణగ్రొక్కాయుండవలెను. లేదా పంపుటలో నాలస్యమై జేసియుండవలెను. స్టోక్స్ గారు 3 వ తేదీని లాహోరుకంటే న్యూఢులో ఆరెస్టు చేయబడిరి. వారు చేసిననేరము బ్రిట్యానుపత్రికలో, ప్రజలలో వివిధభావాలవారికి జ్యేష్ఠశాసములు గలగజేయునట్టియు, రాజద్రోహము ప్రబలజేయునట్టియు వ్యాసముల వ్రాసియుండింటి. జిల్లామేజర్ నీట్లు స్టోక్స్ గారిని జామీనుమీద పదతివేసెదమనిరి. గాని ఆయన అందులకు సమ్మతించలేదు. ప్రభుత్వమువారు చాల గొప్ప యెత్తు యెత్తిరి. స్టోక్స్ గారు ఆ మెరుకైనవారు. ఆయన బ్రిటిషువారిచే పాతికుడై పోయెను. ఏ ఆమెరికాదేశమునుగాని ఆంగ్లేయుడుగాని చేసికొనవలయు భారతదేశమును స్వదేశముగ జేసికొనెను. యుద్ధపరుషమున ఆయన యెంతయేని నేపజేసెను. అధికారులందఱును ఆయన ప్రభుత్వకేయోభిలాషియని యెరుగుదురు. ఆయనకు జ్యేష్ఠముగలదని యెవ్వరును అనుమానపడవలదు. అయితే ఆయన భారతీయులతోబాటు కష్టనిష్ఠులములకు లోనగుటచే ప్రభుత్వమువారి కిది విపరీతముగదోచెను. ప్రభుత్వమును ఆయన ఖండించుచుండుటచే వారు దానిని సహింపలేకపోయిరి. ఆయనది తెల్లతోలెనను సం

రక్షింపలేకపోయెను. ప్రభుత్వమువారు యెట్లైనను ఉద్యమమును భగ్నముజేయు ననుకట్టియున్నారు. అదివారిజేమాత్రమును శక్తిముగాదు. స్టోక్స్ గారి సరస్వతీజేయుటతో లాలాజీని జేసినప్పటికంటె ప్రభుత్వమువారి దుష్టత్వము తేటపడినది. లాలాజీ యుద్ధములో నేమియు నేపజేసియుండలేదు. లారాజీ అంతోశన పరుడని ప్రసిద్ధి. ఆయన శ్వేతముఖుడుగాడు. కావున స్టోక్స్ గారి నే త్రోసివేసింపుడు, పరాయివానికిగూడ ప్రభుత్వమువారి న్యాయమునుగూర్చి గొప్పఅనుమానము గల్గితీరును.

* * * * *

బాగ్లోలై

ఎన్నాళ్లనుండియో వెళ్లవలె ననుకొనుచున్న బాగ్లోలై లాకాకు శ్లేష మాలానా అజద్ సాహానీతోగూడ వెళ్లితిని అక్కడ నూరువేల జనసంఖ్యగలదు. అందు 140 గ్రామములు గలవు. అందు ప్రభుత్వపాఠశాలలు 65 ఉండెడివి. వీనిలో 51 పాఠశాలలు జాతీయపాఠశాలలు గమార్చుచేయబడినవి. ఈజాతీయపాఠశాలలలో 6 వేలమందికి పైగా పిల్లలున్నారు. అందు కొన్ని వందలమంది బాలికలుగలరు. ఈ పాఠశాలలలో నూలుతీయుట తప్పదు అయితే యింకా బాగా నేర్పి అనుభవములలోకి తేలేదు. పాఠశాలలు చాలవరకు మూడు నెలల క్రితమే జాతీయముగ మార్చబడెను. ఈ గ్రామములన్నిటిలోను స్త్రీలుగూడ జాతీయోద్యమములో పాల్గొనుటకు నేను గమగొంటిని. మేమున్ను రెండుగోజులలో జేకోలది మనస్సులను కలసికొంటిమి. ఆరు గ్రామములకు వెళ్లిచచ్చితిమి. పురుషులలో నధిక సంఖ్యాకులు ఖద్దరు నే ధరించియుండిరి. స్త్రీలుగూడ నట్టి దుస్తులనే ధరించిరి. ఖద్దరు కట్టుకొననివారు తమకు దొరకలేదని చెప్పిరి. దీనిని బట్టిజూడ అక్కడ యింకా విదేశపురుషుల వజలిపెట్టివారని చెప్పటకు పీలులేక. చాలమంది వానిని యింటి వద్ద కట్టుకొనెదరు. ఖద్దరు తయారుచేయుటలో గావలసిన పని చాలగలదు. ఈ తాలూకాలో రాట్టములు చాలాయున్నవి గాని, కొలది సగములేగలవు. ఇక్కడపండునని యెక్కువ ప్రతిఫలమే. దానిని యిదివరకు అంతయును యెగుమతి జేయుచుండెడివారు. ఇవట హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మంచిమైత్రి గలదు. ఇకను సహకారవాదులతో వైమన్యమేమియును లేదు. అప్పుకులలు ఆక్షేపణ మేమియు లేకుండ సభల్పిటికిని వచ్చెదరు. జాతీయపాఠశాలాధికారులు తమ పాఠశాలలలో అస్పృశ్యులపిల్లలను చేర్చుకొనిదే, గ్రామస్థులు ఈ నిన్ను జాతులయొక్క మంచిచెడ్డలను విచారించినదే, చేసిన పని సంతృప్తికరము గానేగదని చెప్పితిని. చాలవరకు సారాదుకాణములు యెత్తివేయబడినవి. ఈ పని జరుగుటకు యే మాత్రము అల్లరులు లేకుండ జరిగెనని నాకు తెలిసినది. రెండు మూడు విషయములలో మాత్రము చాలంటిరులు గ్రామస్థుల వద్దకు వెళ్లిరి. తల్లితండ్రులు తమ పిల్లలను ప్రభుత్వపాఠశాలలకు పంపుటను మానివేయుటకు వెనుకముం దాచిరేని, అక్కడ ఈవాలంటిరులు ధరానాపకుకొని, వారలదు కియ్యకొనువరకును పస్తుపకుకొనెడివారు. ఇట్టిజలంతముగూడ దౌర్జన్యమే యని నేను చెప్పితిని. ఏలననగా ఉపవాసముచేసి యితరులను మన మార్గమునకు త్రిప్పటకు మనకట్టి యధికారమును లేదు. స్వకార్యమును సాధించుటకై ఉపవాసము జేయవచ్చునగాని యితరులను తనకుటకు త్రిప్పట కుపవాసము జేయుట తగదు.

సారావ్యాపారము జేయువా రాజునిని మాన కుండిలేని సంఘటనాస్కారము గూడజరిగెను. మనము నిస్సహాయులమై యుండఅట్టిబహిష్కారము గూడదనిగూడ నేను చెప్పియుంటిని. మనలో నేమైన లోపము లున్న సవరించుకొనుటకు ప్రభాభిప్రాయమే పనిజేయును. మంగలవాళ్లను, చాలివాళ్లను పనిజేయకుండ మాన్పించి సంఘటనాస్కారము జేయుట స్వతంత్రదేశములో తగునుగాని, మనదేశమునంటి పరాధీనదేశములో పనికిరాదు.

కాని బాగ్లోలై తాలూకాలో ప్రజలు తమజీవితములో వివిధమైన మార్పులను శాంతముగ తెచ్చిపెట్టుకొన గల్గినందులకు నాకు పరమానంద మాయెను. ఇదిగోలో రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనినవారు పెద్దవారు యాయుధ్యమమును యెంతో బాగత్తగ నడుపగల్గినందులకు చాలా శాస్త్ర్యముగ నున్నది. బాగ్లోలైలో పనియంతయును జీతము భత్యములేకుండ నాలంటి

రులు జేసినవిన సాతకులకు విచిత్రముగ నుండవచ్చును. అచట అందరికిని యేదోవిధముగ జీవనాధారము గలదు. బీదవారు కొలదియండిమాత్రము గలరు. అందుచేతనే ప్రజాసామ్యము అత్యుత్సాహముతో పనిజేయుటయో, చచ్చుటయో యని తైన్యముగల్గి అంతటిదని జేయుల్లిరి. అయితే బాగ్లోలై, సామ్రాజ్యము యొక్కశక్తిని పడగొట్టు నుంకింపక ముందు తమకు కావలసినబట్టు తాము నేసికొని స్వదేశ ప్రచారమును జేయుట గూ, జాతీయ పాఠశాలలలోనికి అస్పృశ్యులను జేర్చుకొనుటయు, అహింసాప్రభావరై యుండి, సహకారవాదులును తమ నుద్ద్యమండు ఆంగ్లేయులను, అధికారులను సుశీతముగ నుండునట్లు జూచుటయు, జేయవలయును. నేను చెప్ప నీ విషయములలో మాలానా అజద్ సాహానీగా రేకభవించిరి. బాగ్లోలైలోని ప్రచారకులుగూడ సంగీతించిరి. ఈమఱుకుల నన్నింటిని కొద్ది నెలలలో పూర్తిజేసెదమని బాగ్లోలై ప్రజలు పూచీపడిరి. ఒక సహకారవాది పెద్దయారాడు ఆరు నెలలకాలము జాలునని చెప్పెను. ఒక యువకుడు అమితోత్సాహముతో ఒక నెల జాలునని తెలిసియేచెప్పెను. బాగ్లోలైలో చాలమంది సహకారవాదులు సయితము చాలంటిరులో అత్యుత్సాహముతో శాంతముగ పనిజేసినని చెప్పిరి. ఆనవరమయినవో యీ తాలూకా ప్రభుత్వమువారిని తిరస్కరించి ప్రవర్తించు మామూలగి యుండును. ఈ సంగతిని గుర్తించకలయును.

* * * * *

కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు

కొనాల్డుషే ప్రభువుగారు కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిన దానుగానికి అమాన్యవాదాదులలో బాగుగ నడుచుకొనని యెడల పాతమునేపవలసినవచ్చునని హెచ్చరిక జేయుచు భగ్నోపదేశమును గావించిరి. ఆసారము నేర్చుకొనేక పోయినవో తప్ప అధ్యక్షునిదిగాదని నాకు తెలియును. ఆయన తన స్వస్వమును దేశమునకై ధావోసెను. దేశచారిత్రములో సందిగ్ధమయ్యెను ఆయనఅధ్యక్షపదవికి సమ్మతించిరి. ఆయన విసుగు విచారములేక వంగదేశములో నూతన జీవమును పోయూచున్నాడు. సర్వకాలసర్వావస్థలయందును ఆయన అహింసనే బోధ జేయుచుండును. ఆయన సహకార్యములో మన మందఱుము సహకారముజేయవలయును. ఎంతటి విపత్తు వచ్చినను సంగంధమును జయించునట్లు జేయవలసిన ప్రతినిధులు దృఢనిశ్చయముతో వచ్చిరేని కార్యభారము తగును.

* * * * *

ప్రతినిధులు

కాంగ్రెసు నూత్రముల ప్రకారము ప్రతినిధుల నెన్నుకొనెదరని నేను తలచుచున్నాను. కాంగ్రెసు పుస్తకములలోని యెన్నికదారులకు యీ డెలిగేటులు నిజమైన ప్రతినిధులై యుండవలయును. ఒక డెలిగేటును నిష్పందించినవో ఆ స్థానే ఒకరిని వెంటనే యెన్నుకొనవలయును అనవరమైన తీర్మానముల జేయుటకు సభ్యులందఱును రావలయును. డెలిగేటు అంటే యెట్లుండవలె ననగా, ఆయనచారిత్రము నిష్కళంకముగ నుండవలయును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము తన జిల్లాలో యెంతవరకు జరిగెనో తెలిసియుండవలయును. నూలు వడకుట తెలిసి యుండవలయును. నేర్పుటకు చేతనై యుండవలయును. మూలగు ఖద్దరు నే ధరించుట కలవాలుపడి యుండవలయును. జాతీయోద్యమమును పొందుటకును, హిందు సహమ్మదీయ సిక్కు సార్వీ క్రైస్తవ యూధులలో మైత్రి కుదురుటకును, అహింసావశ్యకతను గుర్తించి అది తన సుతముగ వాచరింపవలయును. తనకు జెందినంతవరకు అసహాయోద్యమ కార్యక్రమమును ఆచరణలో పెట్టువాడై యుండవలయును. ఖైదుకు పోవుటకు సిద్ధము నుండవలయును. తన కున్న కాలములో చాలవరకు వంతయు గాకున్ను దేశమునకై వినియోగపరుపవలయును. ఇంతియకాక హిందువులైనవో అస్పృశ్యులను పూర్తిగా పోనాడి సంవత్సరములో తన జిల్లాలో వాటికి కొంత నేపజేసియుండవలయును. ముప్పదికొట్ల ప్రజలకై తమ కాలచంతయు మనఃపూర్వకముగ నిశ్చయముగ నేపజేయువారు ఆరు నెలమంది యైన యుండగో? ఇదియొక గొప్ప సంఖ్యకాదు. ముసల్మాను సిక్కు డెలిగేటుగూడ సరి సంఖ్యయుండవలయును. ప్రతిరాష్ట్రమును, స్త్రీలునున్న, అస్పృశ్యులనున్న ప్రతినిధులుగ కొంచెము యెక్కువమందిని పంపెదరని నేను తలచుచున్నాను.

నాయక ల నిష్పంధములు

సి. వి. స్వశింహారాజుగారి యభిప్రాయము

ప్ర॥ మా పత్రికాప్రతినిధిపోయి ప్రస్తుతముందు ప్రభుత్వమువారు ఆవలంబించుచున్న కఠిన శాసనప్రయోగమును గూర్చి మీయభిప్రాయ మేమని యడుగ స్వశింహారాజుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఉ॥ మన నాయకులందరూ ప్రభుత్వమువారిచే చెర సాల కంపించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు దవలంబించుచున్న విధానము అన్యాయము, తిష్ట. ఈ నిష్పంధవిధానమును తలచి సంకమాత్రాన కడు విచారమగు చున్నది.

ప్ర॥ నిఘముగ మీకు ప్రభుత్వస్పృహధాన మన్యాయ మని తోచినపుడు మీయసమ్మతిని ప్రభుత్వమువారి కేల తెలియ జేయరాదు.

ఉ॥ ఏమి చేయవలెనను? చేసిప్రయోజన మేమి?

ప్ర॥ నిజముగ నిష్పంధవిధానము అన్యాయమనిచోచినపుడు మీయసమ్మతిని తెలుపుటకై మీ శాసనసభ్యత్వమును త్యజించ రాదా? త్యజించినను ప్రయోజనములేదని తెలిసినపుడు మీరు సభయందుండియు ప్రయోజనమేది? సభ్యత్వమును వదులకొనుట కిష్టములేదన్న మీమితవాదులు మీయసమ్మతిని జూపుచు ఒక తీర్మానమువై నా ప్రశ్నేకెట్లరాదా?

ఉ॥ మేము సభ్యులగునన్నను సభలకు బోవుచున్నను మేము చేయునట్లేదనియు లేదు. నిష్పంధవిధానమునుగూర్చి తీర్మానమున ప్రశ్నేకెట్టిను ప్రస్తుతముందున్న శాసనసభ్యులు మన పక్షము లేకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారిచర్యలు మరింత ప్రోత్సహించుచున్నను. వారు చేయుకార్యములు మఱియని ఆమోదించు బడును. ప్రభుత్వప్రకాపనల నపేక్షించుచుభ్యులలో ఒకరు ప్రభుత్వమువారు మామాలోచించియే ఇట్టికార్యములకు గడం గిరవెదరు ఇంకొకరులేచి ఆయభిప్రాయమును ఆమోదించెదరు, దీనితో ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితులు పూర్తిగ బలపడును.

ప్ర॥ ఏతే ఇంకను కొంతకాలము ఇట్లు జీరకున్న లాభ ముగల్గునని మీయభిప్రాయమా?

ఉ॥ కాలాతినిబట్టి ప్రయోజనము గలుగకమానదని నా యభిప్రాయము.

ప్ర॥ అంతవరకు దేశమిట్లు సంక్షోభము నొందుచుండ మీరందరూ మిన్నకుండవలసినదేనా?

ఉ॥ లేదు. మేముగూడ ఈ విషయమై తీవ్రముగ యోచించుచున్నాము. ఈలోపుగ పరిస్థితులు అణఁమాత్రము సక్రమమార్గమున ద్రోక్కకున్న మేమేమిచేయునయునో నిశ్చయించుకొనుచున్నాము. అదియు ఎంతకాలమో పట్టదనియే నాయభిప్రాయము.

ప్ర॥ మహాత్మా గాంధీ యభిప్రాయముపరకము అహింసా ప్రతాపవలనమువలన ప్రజలు ఈ నిష్పంధములకు లోనై త్రి కృష్ణజన్మస్థానమున జేగిన నునకు పేక్షించుచున్న గమ్యస్థానముజేర లేవని మీ యభిప్రాయమా?

ఉ॥ అహింసావలంబనముచే మనకార్యమును సాధింప జాలము. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గాకున్న, ఏజపాను ప్రభుత్వ మో, ఆఫ్ ఘన ప్రభుత్వ మో మన న ల ను పరిపాలించును. ప్రపంచ చారిత్రమున ఏజాతయు అహింసావ్రతమును గుర్తించి ఎఱుంగరు. ఆంధ్రులే అహింసావ్రతముచే లాభము గల్గునని నమ్మకము లేదు. అతివాదులు అహింసావ్రతముకులై రక్తపాత విహీనమైన పరిసర్లను నపేక్షించుచున్నారు. మితవాదుల నగు మేము కాలానుక్రమ మగు మార్పును గోరుచున్నాము. (మాకు ఎఱుగదును, అతివాదులకు అహింసతో గూడుకొన్న బ్లడ్ లెస్ రివల్యూషన్) ఇదియే మాయరపుకును భూగభేదములు. గమ్యస్థాన మొకటే.

ప్ర॥ పోనినది శాసనసభల మాట అటుండనిండు. న్యాయస్థానములైన మీరు త్యజించరాదా? దీనివలననేన కొంతవరకు ప్రజల యసమ్మతి యసంతృప్తి ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. కాన మీ రీవిషయమై ప్రయత్నించరాదా?

ఉ॥ న్యాయస్థానములకు న్యాయవాదులు బోకున్నంత మాత్రాన ప్రభుత్వమువారికి నిరోధము గలుగజాలదు. యథా ప్రకారము పని జరుగుచునే యుండును. న్యాయవాదులు న్యాయస్థానములకు బోకున్నను కక్షీదారుల వాగోపవాదము లను విని తిరుగు చెప్పుటకును.

ప్ర॥ న్యాయస్థానములను విస్మరించిన న్యాయవాదులు గూడి గ్రామములయందు పంచాయతీలను నేర్పరచి వివాదము

లను పరిష్కరించిన కక్షీదారులు న్యాయస్థానములకు బోవుటకే యవకాశ ముండదుగా? దీనినేని ప్రభుత్వమువారు మన యసమ్మతిని తెలిసికొనగల్గుదురే?

ఉ॥ ఈ పంచాయతీల ప్రయోజనము లేదు. ఈ ధయకక్షీ దారులును మనయభిప్రాయమును అంగీకరించరు. ఇద్దరిలో ఎవరికో ఒకరికి నష్టముండక మానదు. అట్టిసందర్భమున మన తీర్పు లను ఒప్పుకొనరు. ఒప్పుకొననపుడు మనము డిక్రీలను అమలు జరుపుటకు మనకు అధికారమేదీయులేదు. అసలు న్యాయస్థాన ములో గూడ డిక్రీలు అగుట ఎంతకాలమో పట్టుదు. డిక్రీలు అమలు జరుపుటకు ఎంతోకాలము పట్టుచున్నది. ఒకచంక నైని కాధికారము. ఇంకొక చంక పోలీసు సహాయ మున్నపుడే ఇంత తొందరకష్టము డిక్రీలను అమలు జరుపుటలో గల్గుచుండ మన పంచాయతీలు చేసిన తీర్మానములను నమలులో బెట్టుటకు సాధికారము లేదు. ప్రత్యర్థి అంగీకరించదు. అట్టితరీ యథాప్రకారము న్యాయస్థానముల కేగ వలసి వచ్చును. ఈ విషయమును గూర్చి ఇదివరలోనే తెలియ జేసి యుంటిని. న్యాయస్థానముల మాట అటుండి నిండు. విద్యార్థులకు ఏదానిన మానసికవృత్తితోనో విద్య యబ్బుటచేతనే ఈ స్వాతంత్ర్యము, సభ్యులు అని తెలియుటకును ఆందోళనము జరుపుటకును అవకాశము గల్గినది. విద్యార్థులు కళాశాలలను బహిష్కరించి వారు చేయవలసిన దేదో తెలియదు.

ప్ర॥ సరే. గ్రామకరణములు, మునసబులు ఉద్యోగములు మానిన అసహాయోద్యమము పెంపొందునా?

ఉ॥ గ్రామకరణములు, మునసబులు రాజీనామానిచ్చిన మన ఆంగ్ల శాసన అచికాలములోనే విజయము గాంచగలదు. పంచాయతీల కంటే విశేష ధనవ్యయ మొనర్చి ఈసీబిలు న్యాయాధికారులను నియమించుటకంటే అనర్హి, న్యాయాధికారులను నియమించిన కొంతలాభ ముండును.

ప్ర॥ మీ రనుకొన్నట్లుల గ్రామమునసబులు కరణములు రాజీనామాను బెట్టుచున్నమాట మీకు తెలియదా?

ఉ॥ ఇంతవర కెచ్చట లేదు.

ప్ర॥ ఇటీవల మీరు ఆంధ్రపత్రికయందు జూడనేలేదా?

ఉ॥ జూచితిని. నేను ఆంధ్రపత్రికను ప్రతిదినము జూచుచునే యున్నాను. వీరందరూ ఇటీవలనే జేయుచున్నారు. పట్టుమని 50 మంది వుండురని తెలంచెదను.

ప్ర॥ నేడు 50 మందేయగు గాక! శివదినము ఒకరి స్వాగ్ధత్యాగమును ఒకరుజూచి ఎక్కుదుత్సాహముతో వేస వేలు అతిశ్రద్ధుకాలములోనే ముందంజ వేసెదను. మీరు దీని సంకీర్తించెదరా లేదా?

ఉ॥ అట్లొచ్చిన సంతోష మే. అంతయుగాని ఎవరోఒక 50 మంది రాజీనామాలు నిచ్చినలాభములేదు. వందలకొలది రాజీనామాలు నొసగవలయును. వీరిస్థానముల నింకొకరు ఆక్రమించుటకు ప్రయత్నించరాదు. మేముగూడ ప్రస్తుతస్థితులను గూర్చి మాలో మేము సంప్రతించుకొనుచున్నాము. ఏదో ఒకటి త్వరలోనే పరిష్కార మగును.

సి. బా. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ వరీక్షలు, ౧౯౨౨

ఈ వరీక్షలు ౧౯౨౨-వ సం॥ మార్చి 30, 3౧, ఏప్రిలు ౧, ౨, 3, ౪ తేదీలలో ఈ క్రింది కేంద్రములయందు జరుపబడును. వరీక్షార్థులు ౧౯౨౨వ సం॥ ఫిబ్రవరి ౨౮వ తేదీలోగా ఈ కార్య స్థానమును జేరునట్లు తమ దరఖాస్తులను వరీక్షా శుల్కము తోడ పంపుకోవలయును. ఈ తేదికి పిమ్మట దరఖాస్తులు స్వీకరింపబడవు.

వరీక్షా శుల్కము:—

ఆయుర్వేదాచార్య వరీక్షకు రూ॥ ౧౦-౦-౦
ఆయుర్వేదవిశారద ,, ,, ౫-౦-౦
భిషక్ ,, ,, 3-౦-౦

విశేషసూచన—ఏకాదశ వైద్యసమ్మేళనమున స్వీకరింపబడిన ప్రస్తావానుసారముగా భిషక్ వరీక్షకు “శల్కశంఖ, అగదత, త్రముణును” ద్వైద్యవైద్య సమ్మేళనమున స్వీకరింపబడిన ప్రస్తావానుసారముగా ఆచార్యవరీక్షకు “చరకసంహిత, సుశ్రుతిసంహిత అష్టాంగ వంగ్రహము” ఇవియును అధికముగా జేర్చబడిన విషయము లని యెఱుంగవలయును.

వరీక్షా కేంద్రములు— అమీరూరు, అలిఘూరు, అమరావతి, అమృతసరు, బలియా, బొంకి పూరు, బెజవాడ, బొంబాయి, బులందషహరు, కలకత్తా, కొలంబు, ఢిల్లీ, హరిద్వారము, జమ్ము, జబ్బులుపూరు, కాన్పూరు, లాహోరు, లక్నో, లూధియాన, మద్రాసు, మిశ్రిక, మురాదాబాదు, ముజఫరపూరు, పూనా, హృషీ కేశము.

దరఖాస్తు నమూనాలను, ఇతరవిషయములను విద్యాపీఠ కార్యాలయమునకు వ్రాసి పొందు పఱచును.

సి. బా. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము
రంగ, ఆచార్యులు వీధి, జి. టి.
మదరాసు.

ఆగామహృదు సప్తారుగారి విజ్ఞాపనము

(వీరు గూడ నిష్కను నిష్పంధింపబడియున్నారు)

పంజాబురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీ యధ్యక్షుడగు ఆగామహృదు సప్తారుగారి క్రింది విజ్ఞాపనమందిరి:— లాలా లజ పతిరాయిగారు ఖయదులో నుండుకాలముకు పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీకి నే నధ్యక్షుడగు నెన్నుకొనబడితిని. ఈ కార్యభారము మోయ నశక్తుడనే గాని ప్రస్తుతసమయమున ప్రతివారును తమధర్మముల నిర్వర్తించుటవలనము. నాధర్మము నిర్వర్తించుటకు ప్రయత్నింతును. సోదరు లందరిసహాయముతోడ నేను నెగ్గులను. సలహాకును పనిచేయుటకును ప్రతివారిసహాయ ము నవసరములేదు గాని పంజాబీలందరుగలసి సహాయము చేయ వలసిన విషయము లున్నవి. ప్రస్తుతప్రభుత్వనిధానము మార్పు చేయుటకుగాను ప్రభుత్వముతో మనముఖండముగ పోరాడవలసి యున్నది. ఇందున మేము జయింపగలము. మనము ధర్మమార్గ మవలంబించినాము. కాని జయమునకు కొన్ని సంగతు లవసరము. గాంధీమహాత్ముడు మనకై మార్గము నిర్ణయించియున్నాడు. దీనిలో మొనటిది హిందూమహమ్మదీయ సిక్కుసమ్మేళనమే. ఇట్లు సమ్మేళనమై మనచందరము ఇద్దరూ సిపాయిదుస్తుల ధరించి దౌర్జన్యరహిత అసహకారమును ఆయుధమును ధరించి నిలువబడుపక్షమున గాంధీమహాత్ముడు తప్పక జయింపగలడు. ఇంతమాత్రపు సహాయము అందరును చేయనివత్తుమున నేనును నాకార్యము నిర్వహింపజాలను గాన నీ క్రింది విజ్ఞాపనము సమర్పించుచున్నాను.

హిందూ మహమ్మదీయ సిక్కులందరూ దేశసేవకు యోధులై ఇద్దరు ధరించి నిలువబడు! విశేషవస్త్రముల తగులబెట్టుడు! లేకున్న పరదేశముల కెగువతి చేయుడు. అహింసావలంబకులుగండు! ఎవరికెట్టి హానియు జేయకుడు.

దేశమాతకై పోరిన కారణమున లాలా లజపతిరాయి ఆపీ సోదరులు సర్దారు కార్కింగు తదితరనాయకులను బంధింపబడి జయింపందు మురుగుచున్నారు. ఇప్పుడైన మీలోని దేశభక్తి ప్రజ్వలిల్లి విశేషవస్త్ర బహిష్కారపు పాటి త్యాగము జేయ జాలకున్న యెడల మీరు స్వతంత్రులు కాబాలరు సరిగదా, ఈ దాస్య సాంప్రదాయమును మీపిల్లలకు గూడ తరతరముల నంపుదురు. స్వతంత్రు లగుటకు ఇప్పుడు డైవికముగ సహాయమువచ్చియున్నది. ఇది తదలిన నిక రాబోదు. త్వరపడుడు.

(టిబ్యాసు)

తామర తైలము

తైలము 1-1 0-0-0. బోన్సుఖియ్యూరే వేణు.
తిక్క మా తామరతైలము డబ్బాడు అను అతాలకు
ని నామగయిదు సోదరు రాతివయెడల మీ తామర
తైలమును మును. నమమాకానియెడల మీ అను అతాలకు
విడిది తిక్కుకొన వచ్చును.
గాజారాణిగల బొమ్మను చూచి కొనుట మంచిది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

మంత్రి,
విద్యాపీఠము.

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువద్దు

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులుగారి

ఇకల్తయోజా

కలరా ప్లేగు

వ్యాధులకు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

ఆయుర్వేదవిద్యావధములు

మా కలరా, ప్లేగుమందులకు

ముఖ్యపాత్ర స్వయము

20 వత్సరములుగ ఇండియా, బర్మా,

సింజి, పడమర మొదలగుచోట్ల అనేక

వేల ప్రాణులను, కలరా, ప్లేగునుండి

కాపాడుటయే

కలరా శెట్టు 1-కి రు. 1-2-0

ప్లేగు శెట్టు 1-కి రు. 2-2-0

ఇకల్తయోజా శెట్టు 1-కి రు. 1-12-0

క్యాటలాగు ఉచితము. ప్యాకింగు పోస్టు

ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

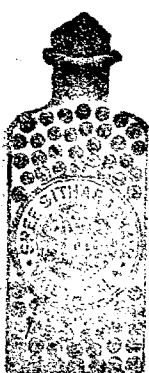
41 ఆచారపురవీధి, జి. టి. మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

లోకమయహార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుణకారీయగు విద్యావధమున
సహజతీ తదని భారతీయగా చెప్పవచ్చును
పిటిలో అక్షరకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కఁడును సంపూర్ణముగా
సేవించవచ్చును. ఈ మూత్రము శిశుుండి రీ క
రకు తాంబూలముతో గాని లేక నట్టి పోడి
తోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చి
ఎడల మందము అక్షిప్తము మలబద్ధము చికి
బ్బరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కీతకు
వారము, దగ్గు, పడికము వరముల శోషి అల

హీనర ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన తక్షణమే నుణ మిచ్చును. ఒకేసారి యావృందము
నీన గుమస్తాను వ్యాపారమునా పాపాభ్యాసమునా నిద్రాప్రభు
భూవాస్త్రీలు కూడ ఈ మూత్రము సేవించి నుణమును పొ
దు చున్నారు. 250 మూత్రము గల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఒక సీసామొదలు 6 సీసాల వరకు పోక్తేజి 0-4-0 ఒకసారి
6 సీసాలను తెప్పించిన పోక్తేజితో రు. 1-2-0

12 సీసాలు " " 2-12-0
25 సీసాలు " " 5-2-0

మద్రాసునుండి అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల

(301-594)

మైసూరు

తండ్రి నిలాసము... మండ్లి మైసూరు.

ఇదే మంచినమయము

నీమకములాల పుష్పరాగముల కెంపుల బంగారునగలున్న వెల సరసముగాను
పని శుద్ధముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

పుష్పరాగము బిళ్ల	లోలాకు	చంపనము	తేకరి	బులాకు
రు. 75	రు. 70	రు. 85	రు. 15	రు. 20

ఉంకము	ఉంకము	క్రూరకు	ముక్కు గొట్టు	ఉంకము	కమ్మలు
రు. 80	రు. 80	రు. 20	రు. 7	రు. 80	రు. 45

(9078)

కోటా మునిరత్నం శెట్టి అండు నర్సు, 217, వైశాలిపాఠశాల - మదరాసు.

మిక్కిలి పుష్కలతేజును యిండియా జేతనునందు పెదగునకు చుట్ట గలుగుట
కునుమాంద్యము వడలుటకును భావకళి హెచ్చుటకును తలకెండ్రుకలకు పుష్కళ
నగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయును ప్రతిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజర్వర్డు)

తలకెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు
తగిన శక్తి కలనూ సేయుచు కలవు. చుండును పోగొట్టును. శిశోజనులకు వట్టు
వంటి పెత్తనము నిచ్చును. పెదగునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. తన పెండ్
గుటుకలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలనూ నె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషు
లకును, పెక్కుమందికి మనోహరము మొనరిం చినది.

నేడు కీని నుకూనొందించుదుడు.

కల ఒకబుడ్డి 1.0-0 ని. పి. చార్జి 0.6-0 అశా.లు.

మాడుబుడ్డు 2-10-0 ని. పి. చార్జి 0-12-0 అశా.లు

ని. పి. మణియార్ద్రుల కమీషను రు. 0-2-0 ప్రత్యేకము.

పోల్ ఏజెంట్లు.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

D 126 W 100.

155 నామ్మాచినేడు, శాంతిపాఠశాల.

అమృతము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నము

ల నగలును, యితరవస్తువులును,

వాపసుచ్చివస్తువులొనివైకముయివ్వబడును

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడను సరియైన ధరలకు
తయారుచేసి నికయించుట కుంచుదును. తయారున
లేనివాటిని అతి శీఘ్రముగ అర్ధరతు చేరకు తయారుచేసి
యివ్వబడును. ఒకసారి అర్ధరతు యిచ్చి నగలు తయారు
చేసికొన్న వారివలన మానవ్యకము తెలిసికొనవచ్చును.

మలయాచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మోచారము

పథ్యములేదు. పిడికారోతో పనిలేదు.
ఎలుపు, లేలుపు, వచ్చు, అను మామ
విధముల నెగరోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్యును. స్త్రీల కుసుకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోధము.
డబ్బీ 1-కి కల 2-4-0

1 చందిరి (మలయాచందనమున కనుపానము) టౌన్సు 8-0-0

శ్రీ పాద వారి పంచాంగము

దుందుభి సంకర్షణ పంచాంగము అచ్చులో నున్నది.

మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సరిగినదే.

ప్రతి 1-కి 0-2-6; నాలుగుప్రతులకు తక్కువ పి.పి. చేయము.

ఒకటి కావలయువారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు కంపెనీలకు.

12 ప్రతులకు ఒకప్రతి ఉచితము. త్వరపడకున్న వారకవు.

గంధర్వశాస్త్రసీ, రాయవరం, (గోదావరి)

“అమృత చనివ్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము
ప్రతి మనుజునకును ప్రతినయము మిక్కిలి పుత్రయోగకరము.
ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము,
మొదలగునవి అపుసరములేదు, నులక మైన తెలుగులో వ్రాయ
బడినవి. గొప్ప సర్వవిశేషులను పొందినది. కల 1 మా
ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆరీ శారాయుజురావు.
పంతులు డి. పి. డి. ఎల్. గార్జిల్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని
తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంపాదించు
కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకములు తలయువారు
సిగ్గుచిరునామాతో వ్రాయవలయును.

తాతా బోక్సెటివపబ్లిషింగ్ కంపెనీ.

కోలది ప్రతులు మాత్రమే నిలవయున్నవి.

కలయువారు త్వరపడుడు.

శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని

ఆరోగ్యదర్శిని

ప్రతి 1-కి కల రూ. 0-12-0, ని. పి. గా రూ. 1-2-0.

నేతు బదర్పు, మైలాపూరు, ముద్రాసు.

నివ్వముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ బోధములు.

ఆంధ్రఆయుర్వేద శాస్త్రసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని

క్యాటలాగు ఉచితముగా కంపెనీదును.

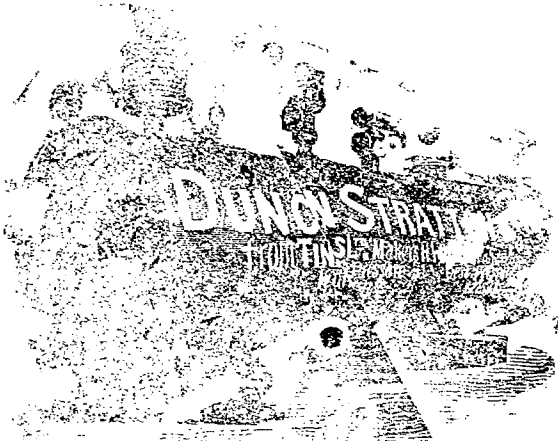
మేనేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద శాస్త్రసీ,
19, నాటింగ రోడ్, మాంబురోడ్ - మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

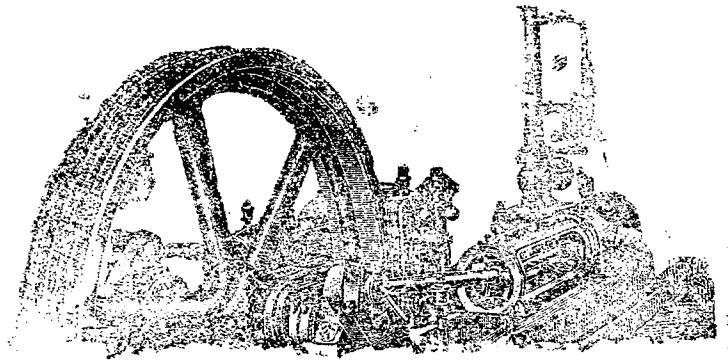
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(4412)

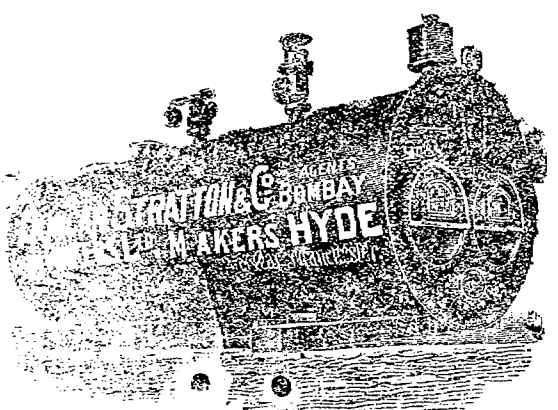
ఎంజనీర్లు, మెసినరీ ఇంజనీర్లు. 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

బాడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వలయును — రేయింగ్ మెషిన్లు
ఆ. క. మొదలు 5 అ. ర. వరకు
వలయును.
స్టీంకల్లింగు (వెమరు)
30 హానుల మొదలు
150 హానుల వరకు వలయును.

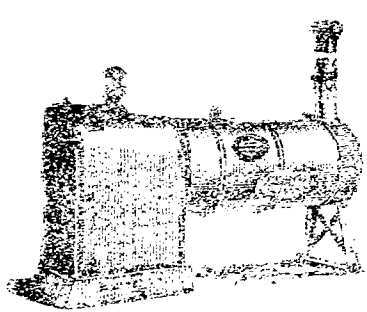

స్ట్రాటన్ స్టీల్ కార్పొరేషన్ బొంబాయి.

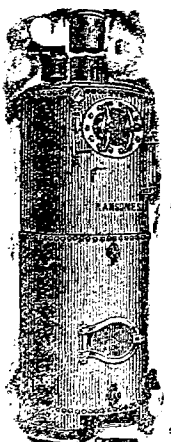

స్ట్రాటన్ స్టీల్ లంకామైదు బొంబాయి.
బాడవు 23 అ. మొదలు 82 అ. వరకు వలయును.

వ. మా. మొదలు 5 అ. వ. మొదలు 100 హానుల వరకు వలయును.

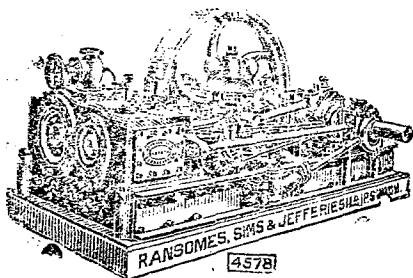
కోకో మల్టిప్లయింగర్ బొంబాయి.
స్టీముల్లింగు (వెమరు) 80 హానుల మొదలు
100 హానుల వరకు వలయును.

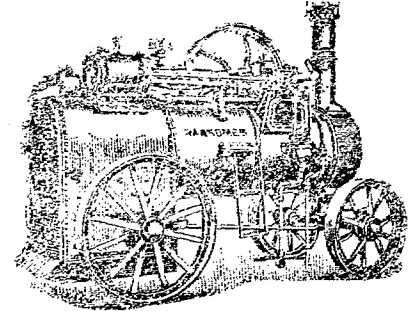
వర్నికల్ బొంబాయి.
స్టీముల్లింగు (వెమరు) 80 హానుల మొదలు
100 హానుల వరకు వలయును.

ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
స్వయం చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, బాటిఫామానులు
మాది వెన్సింగు మెషిన్
మాది ప్రిన్సింగు మెషిన్
మాది పిన్సింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము బొంబాయిలు
కోల్ ఫైవర్ మిల్లింగు మెషిన్
మాన్ మిల్లు మెషిన్
మంసుగడ్డలేయ మెషిన్
మట్టు బియ్యములేయ మెషిన్ బాటి సామాన్
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, క్యుసాయి సంబంధమైన కోరములు
కిరపక్ మాన్ కురుకు బయల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాట్) కోరములు
లేరులు చక్కుసాపు కోరములు
స్టీలు హార్టింగు, కష్టింగులు, వెడెట్టులు
కాట్ బరన్ ఆండు కాట్టు బరన్ ఫుల్లిలు.
రగయురా అన్ని రకముల సామానులు.

నైట్ లైసెన్స్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజనీరు.
(కాన్ కుమార్ మొనమండి పోస్ట్ లీయబడినది,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజనీరు కూడ గలవు.

హిందూస్థాన్ కాంపౌండు ఎంజనీరు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజనీరులు
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము వెమరు 120 హానుల గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో, వెమర్ సిలిండరు.
స్టీము వెమరు 150 హానుల గలవి.

వివరము లకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాక్స్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రాప్తిగల గారైన
మానేవర్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, కడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనెప్పి, వాయునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చిక్కిరి దప్పితో నీటి మొత్తము 0-10-0; దబ్బ 1-8 రూ 5-12-0. పోష్టఖర్చులు నలు.

అమృతాంజనం డి. పో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.